

A Fővárosi Ítéletábra a Dr. Székely Gábor Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe.; ügyintéző: dr. Székely Gábor ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Dr. Rása Mirtill jogtanácsos által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. április 4-én kelt 3.G.43.467/2016/6. számú ítélete ellen a felperes 7. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresete annak megállapítására irányult, hogy az alperessel megkötött kölcsönszerződés idézett bekezdése tisztességtelen, ezért semmis, így nem jelent kötelezettséget a felperesre. A támadott rendelkezés a következő: „Jelen kölcsönszerződés egyedi része kizárólag az számú Általános Szerződési Feltételekkel – illetve annak esetleges módosításával – együtt érvényes, amelynek a vételi jogos és az adásvételi szerződéssel együtt történő átvételét és megértését az Adós ezen szerződés aláírásával is igazolja.”

Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte, másodlagosan érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a 3.G.43.467/2016/6. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 16.000 forint perköltséget. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes olyan szerződéses rendelkezés tisztességtelenségéből eredő semmisségét állította, amelynek közvetlen hatása a felek pénzügyi kötelezettségeire nincs, nem a támadott rendelkezés az, ami miatt az alperes által kidolgozott Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) a szerződés részévé vált. Ezen rendelkezés hiányában is – amennyiben a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 205/B. § (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak – az ÁSZF a szerződés részévé vált. Idézte a 2014. évi XL. törvény 37. § (1) bekezdését és megállapította, hogy a felperesnek nem kell elszámolás iránti kérelmet előterjesztenie, így a keresetet érdemben bírálta el. A Ptk. 209. § (1) bekezdésére utalással arra a következtetésre jutott, hogy a támadott pont a felek számára jogokat és kötelezettségeket nem állapít meg, az csak annyit deklarált, hogy a felperes részére az ÁSZF-et átadták és a felperes arról úgy nyilatkozott, hogy azt megértette. Lehetőség lett volna arra is, hogy külön átvételi elismervényt ír alá. Jelen esetben a szerződés és az átvétel elismerése egy dokumentumba került, de ennek semmilyen törvényi akadálya nincs. A szerződésnek ez a rendelkezése nem fordítja meg a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára, az maga egy bizonyíték, mellyel az alperes igazolni tudja az ÁSZF átadását, így nem sérültek a 18/1999. (II.5.)

Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdésének j) pontjában írtak sem. A szerződéses nyilatkozat nem sérti az Európai Parlament és a Tanács 2008/48/EK irányelvét (a továbbiakban: irányelv) sem, hiszen kizárólag arról szól, hogy a hitelfelvevő tanúsítja, átadták részére az ÁSZF-et. A rendelkezésből nem vezethető le, hogy a felperes elismerné, az alperes a rá háruló tájékoztatási kötelezettségének minden tekintetben eleget tett.

A felperes az ítélet elleni fellebbezésében elsődlegesen annak megváltoztatását és keresetének teljesítését, másodlagosan és harmadlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalás tartására és újabb határozathozatalára utasítását kérte a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 252. § (2) és (3) bekezdései alapján.

Előadta, hogy a kölcsönszerződés támadott rendelkezése általános szerződési feltételként vált a fogyasztói szerződés részévé. Idézte a szerződéskötéskor hatályos Ptk. 205/A. §-át azzal, hogy közismert és mindennapos gyakorlat az előre egyoldalúan meghatározott általános szerződési feltételek aláírása a fogyasztókkal a tartalmának egyedi megtárgyalása nélkül. A szerződést a gépjármű kereskedésben írták alá, ahol a pénzintézet részéről nem volt jelen senki. A kölcsönszerződés teljes tartalma az alperes által egyoldalúan előre meghatározott szerződéses feltételnek minősül, amelyet a felek egyedileg részben sem tárgyaltak meg, ide nem értve a hitel összege forint pénznemben, a futamidő és a hitelcélről szóló rendelkezéseket. Idézte a Ptk. 209. § (1) bekezdését, az R. 1. § (1) bekezdésének j) pontját, valamint utalt a Legfelsőbb Bíróság Gfv.IX.30.316/2008/8. számú eseti döntésére, és hivatkozott a Ptk. 205/B. §-ára. Vitatta, hogy az ügyletkötés helyén rendelkezésre állt az üzletszabályzat és azt megismerhette. Mindezekre tekintettel álláspontja szerint a jogszabály által megállapított tisztességtelenségről van szó. Idézte az számú jogeset egy részét, valamint az Európai Unió Bírósága ... számú ügyben hozott ítéletének több bekezdését. Kiemelte, hogy a nemzeti joghoz képest valamennyi kötelező erejű uniós jogi aktus elsőbbséget élvez, függetlenül attól, hogy az elsődleges jogból vagy másodlagos jogból származik. Hivatkozott az Európai Unió Bírósága C-106/98. számú ügyben hozott döntésére, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság végzésére, a BDT2011. 2502. I. számú határozatára, a Debreceni Törvényszék 5.P.21.480/2014/22. számú, a Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.385/2015/6. számú eseti döntésére. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet indokolása 6. oldalának utolsó bekezdésben a szerződéskötés napján hatályos Ptk. 209. § (1) bekezdésére hivatkozik, pedig a kereseti kérelmét többek között a Ptk. 209/A. § (2) bekezdésére alapította. Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatott le eljárást arra, hogy az rendelkezést egyedileg megtárgyalták-e, és nem tájékoztatta a feleket a bizonyítási kötelezettségről, továbbá nem kézbesítette a felperes részére az alperes érdemi ellenkérelmét.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyásának irányult. Előadta, hogy az elsőfokú ítélet azért hivatkozik a Ptk. 209. § (1) bekezdésére, mert a 209/A. § (2) bekezdésében említett tisztességtelenség fogalmát a törvény ott határozza meg. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási hibát nem vétett, mert a felperes nyilatkozata nem szerződéses kikötés, az egyedi megtárgyalás és a tisztességtelenség pedig csak szerződési feltételre vonatkozhat, így az egyedi megtárgyalásra bizonyítási eljárás lefolytatása szükségtelen lett volna.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét teljes egészében bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az irányadó jogszabályok helyes

alkalmazásával helytálló érdemi döntést hozott, amelynek indokolásával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért, ezért a felperes fellebbezésére tekintettel csupán az alábbiakat emeli ki.

Az egyedi megtárgyaltság hiánya a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmissé minősíthető tisztességtelen feltétel egyik ismérve, így az nem a feltétel tisztességtelenségét, hanem kizárólag az igényérvényesítés lehetőségének egyik ténybeli feltételét jelenti. Ennek azért nincs érdemi jelentősége, mert az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a támadott feltétel a felekre külön kötelezettséget nem hárított és jogot sem keletkeztetett, csak azt tanúsította, hogy mely rendelkezések váltak a kölcsönszerződés részévé, így a Ptk. 209. §-a a feltétel önmagában hordozott tartalmából következően sem alkalmazható. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően helyes jogi értelmezéssel bírálta el a felperes keresetét, így a felperes alaptalanul sérelmezte a fellebbezésében a Ptk. 209/A. § (2) bekezdés alkalmazásának hiányát. A szerződés részét képező tisztességtelen szerződési feltétel nem jelent kötelezettséget a fogyasztóra, míg az a kérdés, hogy a feltétel a szerződés részévé vált-e, kizárólag a kölcsönszerződés tartalmát, illetve létrejöttét érinti [Ptk. 205. § (1) – (2) bekezdés és 205/C. §].

Az elsőfokú bíróság a szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítása iránt indított kereset elbírálása körében a Pp. 3. § (2) bekezdés és 215. §-a alkalmazásával azt nem vizsgálhatta, hogy az általános szerződési feltétel mennyiben vált a szerződés részévé, mert annak jogkövetkezményeiről erre irányuló kereseti kérelem hiányában érdemi döntés egyébként sem hozható.

A kifejtett indokokra tekintettel a felperes alaptalanul sérelmezte a Pp. 3. § (3) bekezdésében írt tájékoztatási kötelezettség hiányát, mert a tárgyalás berekesztése előtt nem volt olyan bizonyítandó tény, amelyről az elsőfokú bíróságnak a feleket tájékoztatni kellett volna. Az alperes az érdemi ellenkérelmét magába foglaló beadványt 2017. március 31-én nyújtotta be, az elsőfokú bíróság a tárgyalást április 4-én nyitotta meg. Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság az alperes beadványát a felperes részére nem kézbesítette, azonban az iratokat a kitűzött tárgyalási határnapon ismertette, így az a tárgyalás részévé vált. Kizárólag a felperes mulasztásának következménye, hogy annak tartalmát a felperes a kitűzött tárgyalási határnapon nem ismerte meg. A felperes keresetének elbírálásához szükséges adatok az első tárgyaláson rendelkezésre álltak, nem volt olyan szükséges eljárási cselekmény, amely a tárgyalás elhalasztását indokolta, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének eljárási feltételei a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdései szerint nem álltak fenn.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében – a Pp. 254. § (3) bekezdésének alkalmazásával visszautalva annak túlnyomó részben helyes indokaira – az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 239. §-a szerinti irányadó 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes részére a jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltségét megfizetni, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdéseinek alkalmazásával a kifejtett érdemi tevékenységgel arányban állóan határozta meg.

Budapest, 2017. szeptember 12.

Dr. Koday Zsuzsanna
a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit

. Pusztai Anita

előadó bíró

bíró